

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/143
KARAR NO : 1984/459

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber,1402 sayılı yasa'nın değişik 13.maddesinin (a) bendindeki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Zeki Ademci ve arkadaşları

O L A Y : 24-11-1976 günü sanıkların; Bingöl Töb-Der merkezi ile Vahdettin Kayıt adlı bir şahsın mağazasına saldırarak taşlarla camlarını kırdıkları,böylece nâsı ızzar suçunu işledikleri ileri sürülerek,eylemlerine uyan TCK.nun 516/1.,522.maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle Bingöl C.Savcılığı'nca düzenlenen 30-12-1976 günlü iddianame ile kamu davası açılmıştır.

1-)Bingöl Sulh Ceza Mahkemesi: 10-5-1979 gününde,1977/8,1979/112 sayı ile; suçun,sıkıyönetim ilânına neden olan yaygın şiddet eylemi niteliğinde olması nedeniyle, 1402 sayılı yasa'nın 13.ve 15.maddelerine göre mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermiştir.

2-)Elâzığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi: 20-11-1980 gününde, 1980/146-292 sayı ile; suçun,1402 sayılı yasa'nın 13/a-b.maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermediği ve davada mahkemelerinin görevsiz bulunduğuna karar verip,dosyayı Bingöl Sulh Ceza Mahkemesi'ne göndermiştir.

3-)Bingöl Sulh Ceza Mahkemesi: daha önce verilen görevsizlik kararları nedeniyle olumsuz görev uyuşmazlığı olduğu halde,bu uyuşmazlık çözülmeyen dosyayı esasa kaydetmiş ve 4-8-1981 gününde,1981/240 esas sayı ile; suçun,asliye cezalık mevattan bulunduğu gerekçesi ile görevsizlik kararı vermiştir.

4-)Bingöl Asliye Ceza Mahkemesi: 2-12-1983 gününde,1981/241,1983/246 sayı ile;Bingöl Sulh Ceza Mahkemesi'nin ilk görevsizlik kararı ile sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevsizlik kararı nedeniyle olumsuz görev uyuşmazlığı olduğu,bu uyuşmazlık giderilmeden davaya devam olunamayacağı gerekçesi ile muhakemenin durmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmek üzere C.Savcılığına tevdiine karar vermiştir.

Daha sonra dosya Yargıtay C.Başsavcılığı kanalı ile ve 7-8-1984 günlü,2769 sayılı yazı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

Böylece; Bingöl Sulh Ceza Mahkemesi'nin 10-5-1979 günlü,1977/8,1979/112 sayılı görevsizlik kararı ile Elâzığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 20-11-1980 günlü,1980/146-292 sayılı kesinleşen görevsizlik kararları nedeniyle,2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

...../.....

ku

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, A. Mazhar Akman, A. Cemal Göğüş, Necati Karakış, Ergun Argon ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı, 5-11-1984 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç; 26-12-1978 günü sıkıyönetim kapsamına alınan Bingöl ilinde 24-11-1976 günü yani, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiştir.

İncelenen dosya içeriğinde; suçun, politik ve ideolojik görüş ayrılığında kaynaklandığı yolunda yeterli beyan ve bulgular mevcut olmakla suç, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Ancak suç; sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülen davalarla genel ve ortak amaç içinde bağlantılı olduğu yolunda dosyada yeterli kanıt bulunmadığından, 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b. maddesindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve öncelikle Bingöl Sulh Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Bingöl Sulh Ceza Mahkemesi'nin 10-5-1979 günlü, 1977/8, 1979/112 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 5-11-1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

(Handwritten signature of Servet Tüzün)

Üye

Y. İsmet Ayer

(Handwritten signature of Y. İsmet Ayer)

Üye

A. Mazhar Akman

(Handwritten signature of A. Mazhar Akman)

Üye

A. Cemal Göğüş

(Handwritten signature of A. Cemal Göğüş)

Üye

Necati Karakış

(Handwritten signature of Necati Karakış)

Üye

Ergun Argon

(Handwritten signature of Ergun Argon)

Üye

Muammer Aksüt

(Handwritten signature of Muammer Aksüt)

(Handwritten signature of Servet Tüzün)
Başkan
12.11.84
S. Y. Y. Üye